

מתחילין לדרוש בענייני החג, ובזה נכלל במיוחד "לדרוש", היינו השתדלות יתרה (ובפרט בהתחלה והפתיחה הכל שלושים יום), בעניין השמחה ד'זמן שמחתנו¹⁰, וכן להשתדל בנתינת צורכי החג לכל הזקוקים לכך שלושים יום לפני החג, כדי שיוכלו להתכונן ל'זמן שמחתנו' מתוך שמחה וטוב לבב, ועוד לפני זה – בנוגע לצורכי ראש-השנה, כלשון הכתוב "אכלו משמנים ושתו ממתקים ושלחו מנות לאין נכון לו"¹¹.

יום שישי
ט"ו באלול

סוף זמן קידוש לבנה לכתחילה – יום

חמישי בלילה, אור ליום שישי בשעה 01:15. התייסדות ישיבת תומכי-תמימים (בשנת תרנ"ז). נכון להוסיף בימים ט"ו-ח"י אלול: בלימוד החסידות (ובפרט מהבעש"ט ואדמו"ר, אדמו"ר מהורש"ב נ"ע ובמיוחד של אדמו"ר מהוריי"צ נ"ע) ובנוסף – לקבוע בהם בכל מקום האפשרי שיעורים חדשים (מלבד חיזוק הקיימים מכבר); בעבודת התפילה (הקשורה במיוחד לישיבה זו); בצדקה, כולל ברוחניות – להיות 'נרות להאיר'; לערוך התועדות חסידות, ברוב עם הדרת מלך, בכל מקום שישנה בו ישיבת תו"ת; לפתוח בכל מקום המתאים פניף חדש לישיבה זו, ועוד¹².

תשמ"ח ח"ב עמ' 625. וראה גם סה"ש תשנ"א ח"ב עמ' 806. (11) נחמיה ח"י. וראה ליקוטי-שיחות, כרך יד, עמ' 369 ואילך, ושי"ג – סה"ש תנשי"א שם עמ' 808. (12) עי"פ 'התועדות' תשמ"ט ח"ד עמ' 315 ואילך.

(9) שו"ע אדמו"ר סי' תכט ס"א. (10) וזאת נוסף על השמחה שבכל שבת 'וביום שמחתכם – אלו השבתות' (ספרי בהעלותך יג, אף שעיקר עניינו של שבת הוא תענוג ו'וקראת לשבת עונגי' – ספר-השיחות

ב"ה

התקשרות

קונטרס שבועי לאנ"ש חסידי חב"ד לחיזוק ההתקשרות לכ"ק אדמו"ר רבי מנחם מענדל בהרה"ק רלו"י מליובאוויטש וצוקללה"ה נבג"מ ז"ע

שיחות • איגרות • פניני חסידות לפה"ש • הלכות, מנהגים וטעמיהם • ניצוצות • זמנים

תרלב

ערב שבת-קודש
פרשת תצא
ח' באלול ה'תשס"ז

יוצא-לאור על-ידי
מכון ליובאוויטש שעל-יד
צעירי-אגודת-חב"ד באה"ק ת"ו – המרכז

לזכות

אנשי החסד הדגולים

הרה"ח ר' אברהם-משה דייטש והרה"ח ר' גבריאל גופין שיחיו ולע"נ האחים הרה"ח ר' זלמן-יודא ור' יוסף-יצחק, בני הרה"ח ר' שלום ישעי' ע"ה דייטש

הלכות ומנהגי חב"ד

מאת הרב יוסף-שמחה גינזבורג

יש לפרסם, שמי שעורכים בימים אלו חתונות – יסיפו עוד יותר בשמחה, וכן אחר-כך בשבעת ימי המשתה, ועל-דרך זה אלו שנמצאים בתוך שבעת ימי המשתה שלהם, ומה טוב – להוסיף גם במספר הסעודות. ובפרט במנהג ישראל ("כפי שהיה פעם הסדר בכל חתונה") לעשות סעודה לעניים, ודווקא שם היו מביאים מהמוכר?

מנחה: מנהג הקוראים להגביה קולם בפסוק האחרון 'השקפה' (קריאת מילת 'השקפה' – מלעיל!).
פרקי-אבות: פרק ב.

יום חמישי י"ד באלול

ביום זה – שלושים יום לפני חג הסוכות –

הרבי לקרה"ת גם לעניין יוכי בצירי או בסגול שם. אבל אין זה שייך לנושא, עי"פ המובא באג"ק כרך יב סי"ג (במענה לשאלה מדוע אין מסיימים כמה פסוקים שם עד סופם) "דאין הכוונה לקריאת פסוק או פרשה, כ"א לזכירת ענייני". ומה שנהג הרבי בעצמו לחזור תיבה זו (ותיבות אחרות, בכמה מקומות, כולל תיבות שהניקוד שלהן מפורש ביהיום יום) בניקוד שונה, אינו הוראה לרבים.
4) ראה בארוכה בזה בילוח השבועי בגיליון קט (שי"פ תצא תשנ"ו). וכבר כתבו כן בדורות שעברו, ראה ילקוט-יוסף – מועדים (כרך ה) עמ' 259 ס"ה, משו"ת בר"מיון ומהר"א פלאגי.
5) לפרטים אודות חתונה זו, ראה בספר ינישואי הנשיאים.
6) 'התועודיות' תשמ"ט ח"ד עמ' 315. וראה גם ב'התועודיות' תשמ"ח ח"ד עמ' 264.
7) המאמרים נדפסו ביספר המאמרים – קונטרסים ח"א עמ' 31 ואילך, ובספר המאמרים תרפ"ט עמ' 71 ואילך.
8) ר"ד משיחת י"ד אלול תנשי"א.
9) לוח כולל-חב"ד, בקריאת שבת הבאה בשחרית, ומצוין לירושלמי מעשר-שני פ"ה ה"ט. ולכאורה העניין שייך גם לקריאת שבת במנחה ושני וחמישי.

שבת-קודש פרשת תצא ט' באלול

כ"ק אדמו"ר הוקן הורה לכתוב בספר-תורה 'דכא' (כפרשתנו כג,ב), כאל"ף לבסוף, ולא בה"א.¹

שחרית: "זכר עמלק" בסוף פרשתנו (ובפרשת 'זכור') יש לקרוא בפעם הראשונה 'זכר' בצירה ובפעם השנייה 'זכר' בסגול – בין בשביעי ובין במפטיר.²

מנהג-נערים בכמה מקומות 'להכות' בקריאת שם 'עמלק', ונכון להימנע מזה.³
יום נישואי כ"ק אדמו"ר מהור"י צ"צ נ"ע עם הרבנית הצדקנית מרת נחמה-דינה ע"ה.⁴
יש ללמוד בימים אלו 'דרושי חתונה' של רבותינו נשיאינו, ובפרט אלו שנאמרו בחתונת הרבי הרי"צ.⁵

1) כן הוא השם הנכון (ולא 'כי תצא'), ראה בעי"ה את דברי הרבי המובאים בהערה 1 בילוח השבועי בגיליון הבעלי"ט.
2) שו"ת שארית-יהודה יו"ד סי' טז. ושם, ש"ציווה להגיה ספר-תורה שהיתה מתחילתה כתוב בה"א וציווה לכתוב באל"ף דווקא". וכן באג"ק אדמו"ר מהור"י צ"צ ח"ט עמ' תיט (שהורה לתקן זאת עוד לפני תיקון האותיות הנפסקות!).
היום-יום, זו באלול. ספר-המנהגים עמ' 32. לוח כולל-חב"ד. וראה בשו"ת דברי-נחמיה (דף נ"ג, הובאו בהוספות לשו"ת אדמו"ר הוצאת תשכ"ח ואילך חלק ה' עמ' 1898).
מכתבי הרבי בזה נקבצו בשערי הלכה ומנהגי יו"ד סי' קטז, וגם שם הורה להגיה. ואם יש ספק בדבר – יש לבדוק את הס"ת לפני הקריאה. אבל בדעיבד, כיוון שיש דעות אחרות, כתב בקצות-השולחן בבדי-השולחן סו"ס פז, שאין להחליף את ספר-התורה אם נמצא בקריאה שכתוב בה"א.
3) הוראת כ"ק אדמו"ר נשיא דורנו, ספר-המנהגים עמ' 31 ובאריכות שם עמ' 72. וראה 'התקשרות' גיליון כה, עמ' 17, הערה 3. כמובן שיש לדיק לקרוא תיבה זו בטעם שלה, ימנח, כראוי, בשתי הפעמים.
4) בשש זכירות, הנדפסות בסידורים מסויימים, ציינו להוראת

מורה שיעור ללימוד היומי ברמב"ם

ח' באלול ה'תשס"ו – ט"ו באלול ה'תשס"ו

יום	יום בחודש	ג' פרקים ליום	פרק א' ליום	ספר-המצוות
א'	ח' באלול	הלי תפלה וברכת כהנים פרק יא-יג.	הלי דעות פרק ג.	מ"ע ה.
ב'	ט' באלול	פרק יד-טו. הלי תפילין ומזוה וס"ת.. בפרקים אלו. פרק א.	פרק ד.	מ"ע כו. יב.
ג'	י' באלול	פרק ב-ד.	פרק ה.	מ"ע יג.
ד'	יא באלול	פרק ה-ו.	פרק ו.	מ"ע טו. יח.
ה'	יב באלול	פרק ח-י.	פרק ז.	מ"ע יז.
ו'	יג באלול	הלי ציצית.. בפרקים אלו. פרק א-ג.	הלי תלמוד תורה.. בפרקים אלו. פרק א.	מ"ע יד.
ז'	יד באלול	הלי ברכות.. בפרקים אלו. פרק א-ג.	פרק ב.	מ"ע יט.
ח'	טו באלול	הלי ברכות. פרק ד-ו.	פרק ג.	מ"ע יט.

זמני השבוע*

תאריך	עלות השחר** 120 ד'	עלות השחר** 72 ד'	זמן ציצית ותפילין	זריחת החמה	סוף זמן ק"ש	חצות היום והלילה	מנחה גדולה	שקיעת החמה***	צאת הכוכבים
ו', ח' באלול	4.09	5.01	5.24	6.20	9.26	12.41	1.13	7.05.1	7.30
ז', ט' באלול	4.10	5.02	5.24	6.20	9.26	12.40	1.12	7.03.8	7.29
ח', י' באלול	4.11	5.03	5.25	6.21	9.27	12.40	1.12	7.02.5	7.27
ט', יא באלול	4.12	5.03	5.26	6.22	9.27	12.40	1.11	7.01.3	7.26
י', יב באלול	4.13	5.04	5.27	6.22	9.27	12.39	1.11	7.00.0	7.25
יא, יג באלול	4.14	5.05	5.27	6.23	9.27	12.39	1.11	6.58.7	7.23
יב, יד באלול	4.15	5.06	5.28	6.23	9.27	12.39	1.10	6.57.4	7.22
יג, טו באלול	4.16	5.06	5.29	6.24	9.27	12.38	1.10	6.56.1	7.21

* הזמנים מתייחסים לאזור המרכז. באזור ההרים והעמקים יש שינויים שעשויים להגיע למספר דקות.
** לגבי זמן עלות השחר הנהוג בחב"ד קיימות שלוש דעות. הבאנו את הזמנים לפי הדעה המוקדמת ביותר והמאוחרת ביותר, (ראוי להחמיר לפי העניין).
*** זמני השקיעה כאן הם לפי השקיעה הנראית. אולם אדה"ו בסידורו (סדר הכנסת שבת) מכיר בשקיעה האמיתית, המאוחרת ממנה "בכמו ארבע מינוטין" (לשון אדה"ו שם. שיעור התלוי במיקום ובעונות השנה).

זמני הדלקת הנרות וצאת השבת

פרשת	ירושלים	תל-אביב	חיפה	באר-שבע
כ"ה תצא	6.28	6.43	7.42	7.41
כ"ו תבוא	6.19	6.34	7.32	7.32

עורך ראשי: מנחם-מענדל ברוד • עורך: שניאור-זלמן רודרמן • הגהה: יוסף-יצחק אולידורט
מרו"ל: מכון ליובאוויטש שיעי צעירי-אגודת-חב"ד באה"ק ת"ו – המרכז
יו"ר: הרב יוסף-יצחק הכהן אהרונוב
כתובת: ת"ד 14 כפר חב"ד 72915, טל': 03-9607588, פקס': 03-9606169
ISSN 0793-7474 אינטרנט: http://chabad.org.il דואר-אלקטרוני: chabad@chabad.org.il

"שאינ מקרבין לו לאדם אלא לצורך עצמן"

הוּו זְהִירִין בְּרִשּׁוֹת שְׂאִין מְקַרְבִּין לֹו לְאָדָם אֵלָא לְצוּרְךָ עֲצֻמְךָ; נְרָאִין כְּאוֹהֲבִין בְּשַׁעַת הַנְּאֻתָן וְאִין עוֹמְדִין לֹו לְאָדָם בְּשַׁעַת דּוּחְקוֹ (פרק ב, משנה ג)

פירוש רבינו עובדיה מברטנורא:
הוּו זְהִירִין בְּרִשּׁוֹת – אתם המתעסקים בצרכי ציבור, אף-על-פי שאתם צריכים להתוודע לרשות כדי לפקח על עסקי רבים, הוּו זְהִירִים וכו'.

פירוש כ"ק אדמו"ר:

"רשות" היא ה"שליטים" שבאדם – שכלו ומידותיו. ואמר "הוּו זְהִירִין בְּרִשּׁוֹת", כי האדם מוכרח וזקוק ל"שלטון" זה, אך עליו להיות זהיר בו. כי לפעמים מתאווים המוח והלב דבר בלתי רצוי, ואו על האדם לדעת שאף שהן "מקרבין לו לאדם" ו"נראין כאוהבין", הרי זה "לצורך עצמן" ו"להנאתן" בלבד.

ובאופן אחר קצת, יש לומר שהכוונה ב"רשות" לשלטון של היצר-הרע, והפירוש ב"מקרבין לו לאדם" ו"נראין כאוהבין", מבואר על-פי הידוע שאחת מתחבולות היצר-הרע היא להופיע כ"אוהבו" של אדם ו"מסכים" לו בכל אשר יעשה, גם בהנהגה טובה, רק שמשפיע עליו לעשות הנהגה זו מתוך פנייה, או בקרירות, בדרך "מצוות אנשים מלומדה", ועל-ידי זה לוכד את האדם ברשתו עד שמסיתו גם לרברים אטורים רחמנא-ליצלן.

ועבודה זו היא במילי דחסידותא, כי ממידת הדין רשאי האדם לא לעסוק כלל עם ה"רשות" היצר-הרע (ובלבד שיהיה שלם במעשה בפועל); אך במידת חסידות חייב להתעסק עם היצר-הרע על-מנת להפכו לטוב, וכמאמר רז"ל "בכל לבבך – בשני יצריך". אלא שעליו לעשות זאת מתוך זהירות יתירה – "הוּו זְהִירִין בְּרִשּׁוֹת".

(ועל-דרך זה יש לומר בפירוש "ואל תתוודע לרשות": צריכים להתעסק עם ה"רשות", כנ"ל, אך לא באופן של "דעת" – מלשון התקשרות והתחברות).

ויש לומר עוד שהכוונה ב"רשות" היא ליצר-הטוב – השכל והמידות דקדושה. במקרים מסוימים אין לציית אפילו ל"רשות" זה – היינו כשנדרש מיהודי עבודה של מסירות-נפש שלמעלה מטעם ודעת.

וזהו "שאינ מקרבין לו לאדם אלא לצורך עצמן" ו"נראין כאוהבין בשעת הנאתן": מצד כוחותיה הגלויים של הנשמה (שכל ומידות) רצונה בעבודה המביאה לשלימותה (השלימות דשכל ומידות); ולא מסירות-נפש – ביטול ושליחת מציאותה. ומכל-מקום הרי זה רק "נראין כאוהבין", כי על-ידי העבודה של מסירות-נפש מגיע לו לאדם אמיתית הטוב וההנאה.

(משיחת מוצאי שבת-קודש פרשת תזריע-מצורע תשליט – על-פי רשימת השומעים)

הכוח של ישראל "לחדש" בעולם נובע משורשים בעצמותו יתברך

קודם התחלת העבודה – התוקף הוא במציאות ה'תחתון' וזאת כדי שעל-ידו תושלם הכוונה ד"דירה בתחתונים" □ אבל מיד לאחר התחלת העבודה ניצל מה'תחתון' הכוח לנגד ונכוח האדם לנצחו ואף להפכו לקדושה □ כוח זה נובע מהיות האדם "חלק אלוקה ממעל ממש" □ משיחת כ"ק אדמו"ר נשיא דורנו

שוים, אלא ישראל הם "על אויבך", למעלה מאויבך".

ומקום להוסיף עוד דיוק: "שהמצב ד"על אויבך" (למעלה מאויבך, אבל, יש להם ערך ושייכות ל"אויבך") אינו אלא לאחר היציאה ("תצא") ממקומם ודרגתם, אבל מצד ישראל עצמם שהם "חלק אלוקה ממעל ממש", ועד ש"ישראל" וקב"ה כולה הדי", אין להם ערך כלל עם אויבך, אפילו לא באופן ד"על אויבך", אין להם שייכות כלל ל"אויבך".

ולאידך, "ושביתו שביו" מורה על התוקף ד"אויבך". ולהעיר ממה שנאמר "וילחם בישראל וישב ממנו שבי", היינו, שישנו אויב

א. כפסוק "כי תצא למלחמה על אויבך ונתנו ה' אלוקיך ושבית שביו" שבהתחלת פרשתנו – צריך להבין: (א) למה נאמר "כי תצא למלחמה על אויבך", ולא "עם אויבך" או "באויבך", (ב) מהו "ושביתו שביו", דלכאורה, הווי ליה למימר "ושביתו שביו" סתם?

ויתירה מזה – דיוקים אלו ("על אויבך", "ושביתו שביו") הם בסתירה זה לזה, כי:

"על אויבך" מדגיש את ה"עליונות" לגבי "אויבך", כלומר, אף-על-פי שיש מציאות של "אויבך" ויש צורך במלחמה כדי לנצח האויב, מכל-מקום, אין זו מלחמה שבין שני צדדים

1) ראה גם מאמרי אדמו"ר האמצעי פרשתנו עמ' תצג. אוה"ש עם עמ' תתע. ד"ה כי תצא תשמ"ה ועוד.
2) ע"ד מ"ש במלחמת עמלק (שאודותה נזכר בסיום פרשתנו) "וצא הלחם בעמלק" (בשלח יז, ט).
3) ע"ד מ"ש (חוקת כא, א) "וישב ממנו שבי".
4) ראה לקו"ת פרשתנו לז, א: וזהו על אויבך דהיינו למקום שאין האויבים שולטים בו.
5) ראה אוה"ת ריש פרשתנו: "ברבות... ע"פ וצא הלחם בעמלק... אין אומרים צא אלא למי שהוא מבפנים, וכך צ"ל כאן בעניין כי תצא, באצ"ל לא יגורך רע, כי אם בכי"ע, והמלחמה לא שייך רק

שהוא חזק כל-כך שלקח בפועל שבי מישראל. ועוד להעיר בפרשתנו, שגם לאחר שמנצחים האוייב ושביית ממנו שבי, הרי זה נקרא "שביו", שניכר בהשבי שהיה דאויבין!

ב. על-דרך זה יש לדייק בהקשר והשייכות להתחלת הפרשה וסיומה – שלכאורה הם בסתירה זה לזה:

בהתלת הפרשת מודגש התוקף דישראל – שגם במצב של מלחמה כו', הרי זה "על אויבין", וכן שבוודאי "ונתנו ה' אלוקיך בידך ושביית שביו".

ואילו בסיום הפרשה, "זכור את אשר עשה לך עמלק וגו'"¹⁰ – מודגש התוקף דלעומת זה, שבכוהו של עמלק להרע לישראל, "אשר גו' ויוזב כן וגו'", ועד שיש צורך בזכירה מיוחדת¹¹, "זכור גו' לא תשכח"¹², ועוד ועיקר – השתדלות מיוחדת בהעניין ד"תמחה את זכר עמלק", ועד כדי כך, ש"מלחמה לה' בעמלק מדור דור"¹³, "מדרא דעמלא דין ומדרא דמשיחא ומדרא דעלמא דאתי"¹⁴.

ובסגנון אחר: כיוון שישראל הם "על אויבין", למעלה מאויבין, ובוודאי ש"ונתנו ה' אלוקיך בידך גו'" – איך אפשרית המציאות ד"עשה לך עמלק גו' ויוזב כן גו'!"¹⁵!

ג. ויובן בהקדים שאלה נוספת בנוגע לכללות עניין ה"מלחמה" שבביל הניצחון ד"אויבין":

המציאות דכל העניינים שבעולם אינה אלא על-ידי זה שנתהוה ונבראו על-ידי הקב"ה – "כל הנמצאים משמים וארץ ומה שביניהם לא נמצאו אלא מאמיתת המצאו"¹⁶. ולא זו בלבד שנתהוה בששת ימי בראשית, אלא יתירה מזה – "המחדש בטובו בכל יום תמיד מעשה בראשית"¹⁷, וכתורת הבעש"ט¹⁸ שבכל רגע נעשה חידוש ההתהוות דכל הבריאה כולה מאין ואפס ממש.

ועל-פי זה אינו מובן: איך אפשרית מציאות של "אויבין", אויב (דישראל, ועל-ידי זה הוא אויב) דהקב"ה¹⁹, ועד שיש צורך להילחם בו, כביכול, כלשון הכתוב "מלחמה לה' בעמלק" – בה בשעה שברגע זה ממש נעשית התהוות מציאותו של האוייב מאין ואפס ממש על-ידי הקב"ה?!

ואפילו המציאות של מנגד שאומר "לי יאורי ואני עשיתי"²⁰, הרי, האמת היא, והתורה מודיעה ומגלה האמת, שגם מציאות זו מהווה הקב"ה בכל רגע מאין ואפס ממש, ובמילא, לא תיתכן מציאות של מנגד.

ובסגנון אחר: הניגוד להקב"ה הוא ניגוד למציאותו של המנגד, דבר והיפוכו, כיוון שכל מציאותו של המנגד אינה אלא "מאמיתת המצאו".

ד. והביאור בזה:

ידוע²¹ ש"תכלית בריאת עולם הזה הוא

"ושבית שביו" – תוכל להוציא מיד הקליפה דבר השבוי אצלה, כמבואר בתניא (פרק ז) ש"מי שהוא בזוללי בשר וסובאי יין למלאות תאוות גופו... יורד חיות הבשר והיין שבקרבו ונכלל לפי שעה ברע גמור... עד אשר ישוב האדם ויחזור לעבודת ה'".

(ליקוטי שיחות, כרך ב, עמ' 697)

וראית בשביה אשת יפת תואר וחשקת בה ולקחת לך לאשה (כא,יא)

"וראית בשביה אשת יפת תואר" – היופי הגשמי הוא בבחינת שביה, שהרי שורשו הוא יופי רוחני, ספירת התפארת, אלא שנפל ונשתלשל ביופי גשמי; "וחשקת בה" – שמא תחשק ביופי הגשמי;

"ולקחת לך" – להנאתך;

לא תעשה כן, אלא תעלה את היופי "לאשה" – "אשה ריח ניחוח לה", על-ידי זה שתדבק מחשבתך בשורש היופי, תפארת העליון.

(מגיד דבריו ליעקב עמי ז)

האחת אהובה והאחת שנואה... והיה הבן הבכור לשניאה (כא,טו)

אהובה – היינו נפש האלוקית.

שנואה – היינו נפש הבהמית.

"והיה הבן הבכור לשניאה" – לנפש הבהמית שורש נעלה יותר מלנפש האלוקית, בהתאם לכלל ש"כל הגבוה-גבוה ביותר יורד למטה-מטה ביותר", נמצא שמבחינה זו הנפש הבהמית היא ה"בכור".

(ליקוטי תורה – דברים, עמ' לו)

והאם רובצת על האפרוחים (כב,ו)

ידוע ש"אם" רמוז לבניה, ו"אפרוחים" – למידות אהבה ויראה. שכן ההתבוננות בגדולת ה' "מולידה" אהבת ה' ויראתו.

הרמזים לכך:

א) "אפרח" בגימטריה 'חסד גבורה' (אהבה ויראה). ב) האותיות א' ופ' של תיבת "אפרח" הן ראשי תיבות אהבה ופחד. ג) בתיבת "האפרוחים" ישנן האותיות יראה.

(ליקוטי לוי צחק לתניא, עמ' לב)

כל הנחשלים אחריו (כה,יח)

חסרי כוח מחמת חטאם, שהיה הענין פולטן (רש"י)

לפנינו לימוד ולקח נפלא:

עמלק לא פגע אלא בבעלי החטא שנפלטו מן הענין, ובשביל יהודים אלו יצאו כל ישראל מהענין כדי להילחם בעמלק, כנאמר (בשלח יז), "צא הילחם בעמלק" (צא מן הענין, רש"י).

הווי אומר: חובתו של כל אחד ואחד לצאת אל מ"חוץ לענין" – להגיע גם ליהודי הנמצא מחוץ לעולמה של היהדות, חשוף ל"עמלקים" שונים ומשונים, ולקרבם לתורה.

(מהתוועדות שבת-קודש פרשת בשלח תשמ"א)

9 וגם ב"ושבית שביו" עיקר ההדגשה היא על התוקף דישראל – שגם לאחר שהאוייב לקח שבי, ה' דבר ברור ש"נתנו ה' אלוקיך בידך ושבית שביו".
10 כה, יז ואילך.
11 ולהעיר מפרש"י עה"פ: הוי דואג מגרוי האוייב.
12 "זכור – כפה, לא תשכח – בלב" (מגילה יח, א).
13 ס"פ בשלח.
14 תיב"ע עה"פ.

15 ועד"ז בהתחלת פרשתנו – "ושבית שביו", שבי שלקח "אויבין" מישראל, כנ"ל ס"א.
16 רמב"ם הל' יסוה"ת פ"א ה"א.
17 ברכות ק"ש.
18 שעה"יה"א פ"א.
19 ראה פרש"י בהעלותך י, לה: כל השונא את ישראל שונא את מי שאמר והיה העולם. וראה פרש"י מטות לא, ג: לפי שעמדו כנגד ישראל נחשבו הם כאילו עמדו כנגד הקב"ה.
20 יחזקאל כט, ג. וראה תניא ספכ"ב. לקר"ש חכ"א עמ' 40 ואילך.
21 תניא פל"ו.

פרשת תצא

כי תצא למלחמה (כ"א, ו')

"כי תצא" – מדבקותך בהקב"ה, מיד "למלחמה" – תצטרך להילחם עם הרע.

(מגיד דבריו ליעקבי עמ' ז)

* * *

במלחמת הרשות הכתוב מדבר (רש"י)

נאמר בספרים שמלחמה זו רומזת למלחמת היצר, ובכל-זאת אומר רש"י שמדובר במלחמת הרשות.

אומר על כך כ"ק אדמו"ר הצמח-צדק:

אמנם העבודה בבחינת "אתכפיא" (הסחת הדעת והלב מעניינים בלתי רצויים) היא "מלחמת חובה", כדכתיב (ש"ל טו), "ולא תתורו אחרי לבבכם", אך עבודה בבחינת "אתהפכא" (להפוך ולשנות את רצונות הלב מיסודם) "מלחמת רשות" היא, שכן אינה שווה לכל נפש.

(אור-התורה – דברים, עמ' תתסד)

* * *

ועוד: ידוע שעבודת התפילה נקראת "בירור בדרך מלחמה", שכן הנפש האלוקית מתלבשת אז בנפש הבהמית, והתלבשות זו דורשת מלחמה ויגיעה; ואילו לימוד התורה נקרא "בירור בדרך מנוחה", שהרי הלומד ממשיך אור אלוקי בנפשו, והיצר-הרע מתברר מאליו. מובן אפוא כי בירור בדרך מלחמה ("כי תצא למלחמה"), היא "מלחמת רשות", שהרי ישנה גם דרך אחרת – בירור בדרך מנוחה.

(ליקוטי-שיחות, כרך יד, עמ' 85)

* * *

כ"ק אדמו"ר הצמח-צדק היה מייעץ לנערים המתחילים בעבודת התפילה להתבונן לפני התפילה בדרגות נעלות ביותר, שכן כך יתבטל הרע ויוכלו להתפלל בכוונה. וכך היה אומר:

"כי תצא למלחמה" – כשיוצאים למלחמת היצר בעת התפילה, צריכים להתבונן בדרגה שהיא "על אויביך" לגמרי, שאין לרע קשר ואחיזה בה כלל.

(מפי השמועה)

ושבית שביו (כ"א, ז')

ביד האדם לא רק לנצח את היצר, אלא גם לקחתו בשבי, כלומר – לנצח את היצר בעזרת היצר עצמו. שכן, תפקידו של היצר הוא לפתות את האדם לחטוא, והוא זריו במלאכתו זו כדי לעשות שליחות בוראו. מזה גופא יכול האדם ללמוד – להודרו בקיום רצון הקב"ה ולא להישמע לפתוי היצר. זאת ועוד: מרצונו של היצר-הרע ניתן ללמוד מהו רצונו של היצר-הטוב.

(כתר-ש"ס-טוב עמ' יז, נה)

שנתאוה הקב"ה להיות לו דירה בתחתונים", "ב"עולם הזה הגשמי והחומרי ממש" – על-ידי ירידת הנשמה להתלבש בגוף גשמי שבו, ואז יכולה לקיים התורה ומצוות שנתלכשו בדברים גשמיים, תפילין בקלף גשמי וציצית בצמר

בתחתונים היא ל"תחתון במדרגה שאין תחתון למטה ממנו בעניין הסתר אורו יתברך... עד שהוא מלא קליפות וסטרא אחרא שהן נגד ה' ממש לומר אני ואפסי עוד"²¹, על-כרחך צריך לאמר, שמציאותו של ה"תחתון", שהוא "נגד

איך אפשרות מציאות של "אויביך", אויב הקב"ה, בה

בשעה שברגע זה ממש נעשית התהוות מציאותו של

האויב מאין ואפס ממש על-ידי הקב"ה!?

גשמי, וכיוצא בזה בכל המצוות. ובשביל כוונה זו ברא הקב"ה המציאות העולם הזה הגשמי – לא באופן של דמיון בעלמא [שהרי, אם נאמר שמציאות העולם אינה אלא דמיון בעלמא, לא נשלמה הכוונה "להיות לו דירה בתחתונים" אלא באופן של דמיון בעלמא], אלא מציאות אמיתית²², ומקרא מלא דיבר בכתוב ב"תורת אמת", "בראשית ברא אלוקים את השמים ואת הארץ"²³, ובלשון הרמב"ם "כל הנמצאים משמים וארץ ומה שביניהם לא נמצאו אלא מאמיתת המצאו", היינו, שמציאותם היא מ"אמיתת המצאו", ובפרט על-פי המבואר בדרושי אדמו"ר האמצעי²⁴ שהמציאות דיש הנברא²⁵ היא המציאות דיש האמיתי. ומזה מובן גם בנוגע להמציאות של מנגד ("אויביך"):

כיוון שהכוונה להיות לו יתברך דירה

22 כידוע הראיה מדין התורה (סנהדרין סז,א במשנה) "שניים לוקטים קישואים, העושה מעשה חיוב, והאוחז עיניים פטור" (ראה סה"מ תרכ"ט עמ' קמט. המשך תרס"ו עמ' תלב. ובכ"מ).
23 בראשית א.א. וראה מאמרים שבהערה הקודמת.
24 ביאור"ז בשלח מג,א.
25 שהתהוותו מ"מהותו ועצמותו של המאציל ב"ה שמציאותו הוא מעצמותו ואינו עלול מאיזה עילה שקדמה לו ח"ו, ולכן, הוא לבדו כחוח ויכולתו לברוא יש מאין ואפס המוחלט ממש כו" (אגה"ק ס"כ. וראה סה"מ עור"ת עמ' קנ).
26 להעיר, שהדין ד"העושה מעשה חיוב" (שבהערה 22) הוא בנוגע לבישוף, היינו, שאע"פ ש"נקרא שמן כשפים שמכחישין פמליא של מעלה" (סנהדרין סב,ב), "נגד ה' ממש, מ"מ, ה"ו מציאות" (העושה מעשה חיוב).
27 ראה שו"ת הרשב"א סתי"ח. הובא בספר החקירה להצ"צ לר.ב. סה"מ תרע"ח עמ' תכ.

תעשה", הרי, כשעלה ברצונו יתברך לברוא מציאות של מנגד, נעשית מציאותו של המנגד עם היות שזהו דבר והיפוכו, שמהווה מאין ואפס ממש מציאות שהיא "נגד ה' ממש".

ד. ומזה מובן גם בנוגע לעבודתם של ישראל בעשיית הדירה לו יתברך בתחתונים:

כיוון שיש מציאות של "תחתון... שהוא מלא קליפות וסטרא אחרא שהן נגד ה' ממש", מנגד אמיתי, ולא עוד, אלא, שהתהוותו של המנגד היא מצד שהמהווה אותו "נמנע הנמנעות", שמזה מובן גודל התוקף שבמציאות המנגד – הרי, עבודתם של ישראל אינה רק באופן של גילוי ההעלם, היינו, שעל-ידי העבודה תתורה ומצוות מגלים את הטוב שבעולם הזה, ועל-ידי זה נעשה דירה לו יתברך, אלא עבודתם היא באופן של חידוש, שעל-ידי עבודתם ופעולתם "אתכפיא סטרא אחרא ואתהפך חשוכא לנהורא", שמציאות ה"תחתון... נגד ה' ממש" מתהפכת ונעשית דירה לו יתברך.

ומובן, שכדי להתגבר על מציאות ד"תחתון... נגד ה' הממש" ולפעול בו חידוש לעשותו דירה לו יתברך, יש צורך בכוחות נעלים ביותר. והכוח לזה ניתן לישראל – כי, "ישראל וקב"ה כולא חד", היינו, שנשמות ישראל מרששים במהותו ועצמותו יתברך, ולכן יש בהם כוח העצמות לחדש דבר, להפוך את מציאות התחתון ולעשותו דירה לו יתברך²⁸.

ויש לומר, שכיוון שהכוונה דבריא התחתון והמנגד היא כדי שהאדם על-ידי עבודתו ינצחו ויהפך אותו לקדושה, ועל-ידי זה תהיה עלייה בהאדם העובד – הרי, גם מצד התחתון יש

כלומר: לפני התחלת העבודה – התוקף הוא במציאות התחתון, דכיון שמציאותו היא מצד "נמנע הנמנעות" הרי זה מציאות תקיפה²⁹. אבל כשהאדם כבר התחיל בעבודת המלחמה – אזי "ניטל" ממנו³⁰ הכוח לנגד³¹, ובכוחו של האדם לנצחו ולהפכו לקדושה, מצד שני עניינים: (א) מעלתו והאדם, "חלק אלוקה ממעל ממש", "ישראל וקוב"ה כולא חד", שלכן, אין להמנגד ערך ושייכות אליו כלל, (ב) גם לאחר שירד למטה למקום שיש מציאות של מנגד – הרי הכוונה דבריא המנגד אינה אלא כדי שהאדם ינצחו, כנ"ל.

ו. וב' קצוות אלו (תוקף מציאותו של המנגד, והכוח דישראל להפכו לקדושה) מודגשים בהתחלת הפרשה – "כי תצא למלחמה על אויביך ונתנו ה' אלוך בידך ושביית שביו": מחד גיסא – יש מציאות של "אויביך", מציאות שנבראת על-ידי הקב"ה, ויש צורך ב"מלחמה" כדי לנצח המציאות ד"אויביך", ולא עוד, אלא, ש(לפני התחלת המלחמה) אפשרי מצב ש"אויביך" לוקח שבי (גם דבר של ישראל) ונעשה "שביו".

ולאידך גיסא – כאשר, "כי תצא למלחמה" (התחלת העבודה), הרי זה מיד ומלכתחילה באופן ד"על אויביך", למעלה מאויביך (הן מצד המציאות של העובד לפני ש"יצא" לירד למטה, והן מצד כוונת הבריאה ד"אויביך", כנ"ל), ועוד ועיקר – שבכל זה "ונתנו ה'

הנוגעים לישיבת תורת-אמת.

הנה, לדוגמה, קטע ממכתבו של הרב זווין בימים שביין כסה לעשור תשל"ב ('אגלי נוחם', עמ' צב): "נעם לי להכיר ולהוקיר בזה ארבעה תלמידים מישיבת תורת-אמת מירושלים והם: ...מהמעט שעסקתי עימם התרשמתי מאוד לטוב וראיתי שהם יודעים היטב מהגמרא ותוס' שלמדו במסכת פסחים ונהניתי לראות את הערנות שלהם בלימודים, וישר חילו של הר"מ שלהם הרה"ג ר' מנחם וילהלם שניכרים הדברים שהשקיע בהם הרבה עבודה ומרץ ויוסיפו חיל ואומץ בתלמודם ויגדלו בתורה ויר"ש,

שלמה יוסף זעווין".

המבצע הצליח מעל ומעבר

הרה"ח ר' מנחם וילהלם שימש שנים רבות

ר"מ בישיבה והכניס חשק וחיות בלימוד. במכתבו של הרבי אליו מיום י"ב בתמוז תשכ"ד כתב הרבי בכתב-יד-קדשו ('אגלי נוחם', עמ' טט):

מובן שגם להתלמידים שליט"א שהוסיפו שעות על שעות כו' – כהני"ל מופנה ומדובר.

לפי סיפורו של הרה"ח המשב"ק ר' משה הלוי שיחי' קליין ('אגלי נוחם', עמ' 3) ר' מנחם יצא פעם במבצע של לימוד מחוץ לשעות הסדרים. המטרה היתה לצבור מקסימום שעות לימוד. ה'מבצע' הצליח והמספר בעצמו צבר 120 שעות לימוד מחוץ לסדרים. זה כנראה פשר התייחסותו הנ"ל של הרבי (בכתי"ק).

ועוד.
28) ראה בארוכה לקו"ש ח"ו עמ' 22 ואילך.
ח"ב עמ' 74 ואילך. וש"נ.
29) ואף שכוונת בריאתו (בכל רגע) היא כדי שינצחו אותו – הרי, מצד "נמנע הנמנעות" אין קושיא, ובמילא, ה"ו מציאות תקיפה (ע"ד האמור לעיל (ס"ד) בנוגע לכללות המציאות דמנגד).
30) ע"ד המבואר בתניא פכ"ט (לז,ב) ש"מסירה ממשתלה ויכלתה ומסלק ממנה הכוח ורשות כו".
31) אבל לא התוקף דעצם מציאותו, שלכן, גם אז יש העילוי ד"ושבית שביו", כדלקמן בפנים.

ניצוצי רבי

"בברכה שיפעול ככל הדרוש להתפתחות תורת-אמת ובמסירה ונתינה ושיצליח" – כתב לו הרבי בי"א בשבט תשכ"ו.
"ניכרים הדברים שהשקיע" הגאון החסיד הרב שלמה-יוסף זווין התבקש עשרות פעמים מהרבי לטפל בעניינים שונים

BUILDING FUND
OF THE GREAT
CHABAD
LUBAVITCHER
YESHIVA
IN
JERUSALEM

ק"ן הבנין
של ישיבת
חב"ד
ליובאוויטש
הגדולה
בירושלים
ע"ה"ק ח"ו

* TORATH EMETH * **תורת אמת**

ת.ד. 5024, ירושלים

ש"ס וברכה
"טעם המניח" עליו הכרזנו, כבסיס עזר עיקרי לביום הכספים הדרושים להקמת בנין ישיבתנו – הולך ופכה גלים בין אנ"ש וההמסמים יחיו ובין ציבור חובבי תורה ואהרי חב"ד.
"הוא הוא חובבי המסמים" – כותבים רבותינו נשיאינו הקדושים על ישיבתנו הק' בה השקיעו כחות מרובים.
 כסל ועידוד להצלחת מפעל זה וכמתן זכות לכל אלה שהשתתפו ושישתתפו ברכישת המניות, רכש כ"ק אדמו"ר שליט"א שתי מניות (לפי השבוע חו"ל היינו כל מני' בה מאה דולר – ראה למטה צילום הש"ק).
 פנינו אנו כזה אל כב"ק בקריאה מיוחדת להצטרף לעושי מצוה ולרכוש מספר המניות המתאים לו ולזכותו העצמית, לזכות בני ביתו ולזכר נשמתו יקיריו, בהשתתפותו בהקמת הבנין.
 כל ייעדך אף אחד מאנ"ש וההמסמים יחיו מלקחת חבל במפעל קדוש זה, המפעיל לא יפחות ממני' אחת וכל המרבה הרי זה משובה.
 הרינו תקוה שכב"ק ייענה ברצון רב לקריאתנו זו ויזדע לנו בחזור מספר המניות שבדעתו לרכוש וצורת החלוקה הנוחה לו.
 נזכה כולנו לראות בנין זה על תלו עומד ונגרום יחד נחה רוח לכ"ק אדמו"ר שליט"א ולרבותינו הקדושים הנושאים רינה והפלה על כל חובבי מוסדותינו הקדושים להתברך בכל טיילו ומיטב בכל המצטרף להם ולכל בני ביתם יחיו.

בנישואת והנחת נ"ק אדמו"ר
רבי משה פנחס שליט"א
בנישואתו מליובאוויטש

ת.ד. 5024, ירושלים

כ"ה י"חשוני

ברנסי כבוד ויקר
הנהגה

M. SCHNEBERSON

Nov. 30 1966

Building Fund of Yeshiva Torath Emeth \$200.00

Two hundred and 00/100 DOLLARS

Bank of North America
EASTERN PARKWAY AT KINGSTON AVE.
BROOKLYN, N. Y.

M. Schneerson

למעלה: מכתב מניה של הנהלת ישיבת תורת-אמת לסייע לקופת הישיבה. למטה: המחאה בכ"ק ובחתימתו של הרבי לטובת ישיבת תורת-אמת

דבר מלכות

אלוקיך בידך". (ותר ויונב כך גו" (על דרך העניין ד"שבי"ו).
 ועד ו"שבת שבי"ו, היינו, שגם הדברים שנפלו בשביה בידי "אויביך" חוזרים ומתהפכים לקדושה, כי, גם הכוונה ד"שבי"ו אינה אלא כדי שעל-ידי זה ניתוסף עילוי גדול

הכוונה והתכלית בהניגוד ד"עמלק", היא שייתוסף עילוי גדול עוד יותר אצל ישראל, על-ידי שלוחם עם עמלק ומבטלו – "תמחה את זכר עמלק"

עוד יותר – על-דרך העילוי ד"זדונות נעשו לו כזכות"³², סוג מיוחד של "זכות" שאינו אצל צדיק (ובינוני) שלא חטא מעולם³³, כי אם, כיתרון האור מן החושך, ולכן, גם לאחר שמתהפך לקדושה הרי זה נקרא "שבי"ו, כיוון שניכר בו התקופה דלעומת-זה (כפי שנתהפך לקדושה) – שהוא באופן נעלה יותר מתוקף הקדושה מצד עצמה.
 ז. ועל-דרך זה בסיום הפרשה – "זכור את אשר עשה לך עמלק גו":
 מחד גיסא – ישנה מציאותו של "עמלק", מציאות שהיא בכל התקופה, עד כדי כך, שיכול להיות מצב ד"קרך"³⁴ בדרך (ומזה בא למצד ירוד

32 יומא פ.ב. וראה תניא פ"ו.
 33 ראה תניא שם. סהמ"צ להצ"צ קצא, א.
 34 "קרך" – מלשון קרירות (תנחומא ופרש"י ע"פ. וראה סה"מ תרמ"ז ע"מ פו. עטר"ת עמ' רצד. ועוד). היינו, ש"עמלק" אינו יכול לבוא ליהודי ולומר לו שלא יקיים רצון ה' ח"ו (כיוון שבוודאי לא ישמע אליו), ולכן, שנה את לשונו* לדבר בסגנון של יהודי (שלא יכירו שהוא "עמלק"), באמרו, שבוודאי צריך לקיים רצון ה', ואדרבה, מצד גודל הפשיטות שבדבר – להיותו בן אברהם ויצחק ויעקב, בת שרה, רבקה, רחל ולאה, ונשמתו היא "חלק אלוהה

* ע"ד מ"ש "ושמע הכנעני מלך ערד יושב הנגב נו ילחם בישראל", "זה עמלק, שנאמר עמלק יושב בארץ הנגב, ושנה את לשונו כו" (חוקת כא, א ובפרש"י).
 35 עמלק... אחריו כו" ונטל מה שהיה בידו של יעקב³⁶ ("שבי"ו).
 36 כלומר, "עמלק" הוא מציאות שיש בה תוקף לנגד ליהודי, ומה גם שטוען שיש לו "יחוס" – להיותו מזרעו של עשו, נכדו של אברהם! ולאידך גיסא – הכוונה והתכלית בהניגוד ד"עמלק", היא, שייתוסף עילוי גדול עוד יותר אצל ישראל, על-ידי זה שלוחם עם עמלק ומבטלו מכל וכל, "תמחה את זכר עמלק", ולא עוד, אלא, שהדברים שיכולים להפכם לקדושה הרי הוא מברר ומזכך ומהפך לקדושה³⁷, כמו שמצינו ביעקב, שלאחר גמר עבודת הבידוריים מעל ממש" וכו' – מה מקום להתפעלות, חיות והתלהבות?! יכולים לקיים התורה ומצוות בקרירות. וקרירות זו (היפך הקדושה שהיא באופן של חיות והמימות) נעשית השורש לעניינים שלמטה מזה כו'.
 35 ע"ד מ"ש "כי תצא למלחמה", "צא הילחם בעמלק".
 36 ר"פ ויצא.
 37 פרש"י ס"פ נח.
 38 פרש"י ויצא כטי, א.
 39 כידוע שיש שני אופנים בעבודת הבידורים: (א) עניינים שיכולים לבררם ולהעלותם לקדושה, (ב) עניינים שאי-אפשר להעלותם לקדושה, ובידורם הוא בדרך של דחייה, ע"ד שבירתן זוהי תקנתן (ראה סהמ"צ להצ"צ שבערה 33. ובכ"מ).

בבית לבן⁴⁰ היה מוכן מצידו לפעול שלימות הבירור בעשו⁴¹ (ובמילא, גם בעמלק), "אבוא אל אדוני שעירה"⁴² (כפי שיקוים בפועל לעתיד-לבוא, "ועלו מושיעים גו' לשפוט את הר עשו"⁴³), שעל-ידי זה ניתוסף עילוי גדול

עוד יותר⁴⁴, על דרך האמור לעיל (סעיף ו') במעלת התשובה ש"זדונות נעשו לו זכויות".

(קטעים מהתוועדות שבת-קודש פרשת תצא, ט' באלול ה'תשמ"ט – מוגה. יתורת-מנחם – התוועדות/תשמי"ט, כרך ד, עמ' 271-267)

40 ובפרטיות – "עשרים שנה... ארבע עשרה שנה בשתי בנותיך ושש שנים בצאנך" (ויצא לא, מא), וכמבואר בדרושי חסידות (תו"א ויצא כג, ד, תו"ח שם כו, ד ואילך) שהעבודה "בשתי בנותיך" קאי על הבירור דיבנה ומלכות, "שם הגדולה לאה ושם הקטנה רחל" – "הגדולה", ה"א גדולה, בינה, ו"הקטנה", ה"א קטנה, מלכות; ועד"ז בנוגע לעבודה "בצאנך", ש"צאן היינו בחי' היוצא מלמעלה מסדר השתלשלות... לובן העליון" (תו"א שם, ג).

41 ראה תו"א ר"פ וישלח (כד, סע"ב ואילך). תו"ח שם (לט"ג, מא, ג), ועוד.

42 וישלח לג' יד.

43 עובדיה א.כא. פרש"י וישלח שם.

44 ע"ד המבואר וצפ"נ מכות י"א, א. מפע"צ פ"ה ס"ב) בנוגע לשבועת משה המפורשת בתורה (ויזאל משה"ה - שמות ב, כא), גם לאחר שבטלה השבועה.

מינוי ל"התקשרות"

ניתן לקבל את גיליון "התקשרות" שירות הביתה באמצעות הדואר.

מינוי לשנה: 177 ש"ח (ב-4 תשלומים).
מינוי לחצי שנה: 88 ש"ח (ב-2 תשלומים).

את השם, הכתובת והתשלום יש להעביר לפי הכתובת:
"התקשרות", מחלקת המנויים, ת"ד 14 כפר חב"ד 72915

למנהל הישיבה עפ"י ברכת הרבי ובעידודים בלתי רגילים. פעם בשנת השל"ט כתב לו הרבי מכתב הדרכה מעניין, ובין השאר:

הדו"ח נת[קבל] ות"ח תיח.

כבר ביקר כאן כמה פעמים (נוסף על מה ששמע מאחרים כיו"ב) ומפורסם בלאה"כ המצב בארצוה"ב, שמצליחים במגביות כספים אלו הבאים ופועלים ועושים בעצמם בזה (כולל – באם נדרש – בחירת עוזרים מזמן לזמן בפעולות מסוימות – שעליהם למוצאם ולהתדבר עמהם וכו' – ורק אז מקום ויש על מה שתחול הברכה) וכשנוהגים כנייל ובארץ – מקום להצלחה רבה ויש לעשות בכל הכיוונים (שאין בהם מחלוקת כו') וא"צ [=ואין צורך] בכתיבת מכ' [=מכתבים] אלי ולחכות למענה וכו'

(שבתור גדול וכו') וכן יעשה בכה"ל...

"היכן הוא הלפרין"

כעשר שנים עמד בראש הישיבה הרה"ג הרה"ח ר' אשר-לעמיל הכהן שיחי' וגם הוא זכה לברכות וכו' מהרבי. הגה"ח הרב שמואל-אלעזר הלפרין שיחי', שבעצמו למד בתורת-אמת, נתמנה אחר-כך לר"מ ומשפיע, עד ששימש ראש הישיבה. בהתוועדות שמחת-בית-השואבה תשכ"ד פנה הרבי לפתע וקרא (לפי סרט ההקלטה – נדפס גם בשיחות-קודש תשכ"ד, עמ' 43): "היכן הוא הלפרין, ראש הישיבה דתורת-אמת? תנו לו עבור כל תלמידיו... עבור כל התלמידים... תורת אמת".

"האיש שלי בתורת-אמת"

באחת ה'יחידויות' שמע מהרבי את הדברים הבאים (על-פי הזיכרון – בלתי מוגה): "הנכם הרי ראש הישיבה ד'תורת אמת', וממילא ה'זהיר טפ"י הוא 'תורת אמת' וכל צינורות ההשפעה עוברים דרך זה".

פעם אחרת התבטא הרבי על הרב הלפרין – "האיש שלי ב'תורת אמת'" (מפי הרב בערל ליווי ע"ה).

בני ביתו, אפילו בעניינים הגשמיים, תלויים הם בהעדפה וזהירות וזריזות יתירה ביתר שאת ויתר עוז כפולה ומכופלת... והי' יתברך יצליחו, שהתבוננותו בכל זה תומשך תיכף ומיד, בעניינים של פועל, בכל מושפעי, שיהיה חינוכם מתאים לרצון נשיאנו הק' זוקקלה"ה נבגי"מ זי"ע.

בברכה – המחכה לבשו[רות] ט[ובות] ושולם.

"יוסיף אומץ והשתדלות"

הרה"ח ר' שמעון גליצנשטיין היה מנהל הישיבה שנים רבות. ככ"ב באייר תשי"ז ('היכל מנחם', כרך א, עמ' קטז) כתב הרבי לחתנו ר' אלכסנדר זישא מלכיאל:

במה שכתב בסיום מכתבו אודות מצב בריאות מו"ח [=מורו חמוין] הרה"ג וו"ח אי"א הרשיג [=הרב שמעון גליצנשטיין] שי' ואופן עבודתו בשיבה הק' תורת-אמת – כבר כתבתי לו בזה, אשר לדעתי וכפי שראיתי במוחש בכמה מכונן דא, הנה ככל שיוסיף אומץ והשתדלות בחיזוק והתפתחות המוסד הק' – יתוסף בבריאותו גם כפשוטה, בריאות הגוף, ודי זמן במשך היממה לעניינים הטבעיים הדרושים לבריאות הגוף, אכילה שינה וכו'. והתאמצות בענייני תורת-אמת אפשר שתעשה מבלי שיתייגע כלל בזה...

"מהנכון שבנו ימלא מקומו"

במכתב מיום י"ב בסיוון תשכ"ג (איגרות-קודש, כרך כב, עמ' תסג) פנה הרבי אל "הנהלת ישיבת תורת אמת בירושלים עיר-הקודש תבנה-ותכונן ה' עליהם יחיו":
שלום וברכה!

לאחרי פטירת הרה"ח אי"א נוי"נ וכו' מו"ה שמעון גליצנשטיין תנצב"ה,

מהנכון אשר בנו הרה"ח אי"א נוי"נ מו"ה אברהם-חנוך שי' גליצנשטיין, ימלא מקומו במזכירות ובהנהלה ומכמה וכמה טעמים... שנים רבות עמד על המשמר ובנה את הישיבה.

"לעשות בכל הכיוונים"

לימים נתמנה הרה"ח ר' יהושע שי' יוזביץ

נפש, שכל אחד יהיה דוגמה-חיה כפי ששיבת תורת-אמת צריכה להיראות.

כך אמר הרבי לתלמידים ששהו בחצרות-קדשנו (ב"קבוצה") למן התקופה שלפני הג' הפסח תשכ"ט, עד שלהי חודש ניסן תש"ל, ונכנסו עם שאר התלמידים החוזרים לארץ-הקודש בכ"ז בניסן תש"ל (שיחות-קודש תש"ל, כרך ב, עמ' 118).

הרבי המשיך ופירט:

לכל לראש, בנוגע לעניין שמדקדק מיד לעין כול – שמירת סדרי הלימודים; וכן, מעצמו מובן, גם בהנוגע שאר העניינים: התמדה ושקידה אליבא דנפשיה בלימוד הנגלה ובלימוד החסידות, בעבודת התפילה ובל העניינים.

הוסיף הרבי:

אפילו העניינים התלויים בראשי ישיבה, או מהמשגיחים או משפיעים – יש להשתדל שגם הם ישמרו על כל סדרי הלימודים, וכאשר הם יראו שהתלמידים דורשים זאת, בוודאי אף הם יקפידו יותר בדבר.

וגם לראות (כאמור לעיל) שיתווספו מה שיותר תלמידים ומכיוון שכל הדברים האלה הם דברים נחוצים ביותר, וזכות הרבים, הרי ודאי שזכות הרבים מסייעתם.

וכאשר כל אחד מהם יפעל בכך במסירה ונתינה, יראה אפוא פרי טוב בעמלו – לבנות ישיבת תורת-אמת שלא ערץ – עד כמה שהדבר היה טוב עד עתה יתווסף שלא בערץ.

הרבי המשיך וציין כי תפקידם הוא "תפקיד חדש לבסס ולהרהיב הן בעומק הן בהתרחבות גדולה ובאורך, את ישיבת תורת-אמת ככל פרטיה". הרבי ציין את מעלת הישיבה: "ישיבת תורת-אמת בפרט מצד היותה בירושלים".

בהתייחסו למבצע תפילין' הדגיש הרבי כי יש לדאוג שקיומו לא יפגע כלל בהתמדה ושקידה בלימוד ובכל ענייני הישיבה, שזהו הרי העיקר אצל התלמידים. בהמשך ביקש שהתלמידים יתברכו ביניהם מי ידווח לו על ביצוע ההוראות.

"תורתנו תורת אמת"

אישים רבים פעלו במסגרת ישיבת תורת-אמת. אחד המיוחדים שבהם ראש הישיבה הרב משה-אריה-לייב שפירא אשר הרבי כתב עליו את התארים: "הרב-הגאון והרב-החסיד ותיק-וחסיד איש-ירא-אלוקים צנא מלא ספרא וכו' מוה"ר משה ארי' לייב שי"י" (איגרות-קודש, כרך כז, עמ' קמה). המכתב מפסח שני תשל"א בא כמענה לקבלת ספרו של ראש הישיבה 'נימוקי מלב"ם' על מסכתות בבא-קמא ובבא-מציעא (ראה אור בירושלים בשנת תשל"א) והוא כותב לו:

...ויישר חילו לאורייתא, ובפרט אשר החידושים הם במסכתות הנלמדות בישיבות, וזכות הרבים מסייעת.

ויהי-רצון אשר מתוך שמחה וטוב לבב יזכה את הרבים בענייני תורתנו תורת אמת בהמשך לשיעוריו בהלכה בישיבה הקי' תורת-אמת אשר בירושלים תיו ויראה רוב נחת מבניך אלו התלמידים, וגם כפשוטו מבנים ובני בני עוסקים בתורה ובמצוותיה מוארים באור וחיות חסידותיים.

בכבוד ובברכה לאורך-ימים-ושנים-טובות ולבשורות-טובות.

ההמשכות לו ולכל בני ביתו

המשפיע הרה"ח ר' משה ובר נמנה עם תלמידי הישיבה בעבר, ועל-פי הוראה מפורשת של הרבי ב'יחידות' לגה"ח ר' שמואל-אלעזר היילפרין – חזר לעבודתו בישיבה אחרי הפסק זמן.

המשפיע הרה"ח ר' משה-יהודה רייכמן קיבל מהרבי הוראות והדרכות במכתבים. באחד מהם (כ"א בשבט תשי"ג – 'מקדש מלך', כרך ג, עמ' קמא-קמב) כותב לו:

...מי שזכה להיות משפיע על בני ישראל לקרב את לבם לאבינו שבשמים על-ידי מאור שבתורה אור תורת החסידות.

ובמילא מובן, אשר גם ההמשכות בנוגע לו ולכל

ביטול מוחלט של "אויביך" מהעולם

היכן מצינו בשולחן-ערוך חיוב של שמחה לשם ביאת המשיח!?

...בנוגע להמדובר לעיל אודות השמחה לשם ביאת המשיח: חיוב של שמחה לשם ביאת המשיח – היכן מצינו ב"שולחן-ערוך"?!... – ב"שולחן-ערוך" מבואר שעבודת ה' צריכה להיות בשמחה, וישנם גם דינים בנוגע להגבלת השמחה בג' השבועות וכיוצא בזה, אבל, לא מצינו בשום מקום חיוב של שמחה לשם ביאת המשיח.

ומה שבעניין זה תלויה ביאת המשיח, גאולת עם ישראל וגאולת השכינה – ממשיך לטעון: לא מצינו ב"שולחן-ערוך" חיוב לגאול את השכינה!...! בנוגע לעצמו, מצינו ברמב"ם "הבטיחה תורה שסוף ישראל לעשות תשובה בסוף גלותן ומיד הן נגאלין", אבל בנוגע לגאולת השכינה – אין זה תפקידו...

על כך אומרים לו, ש"כי תצא למלחמה על אויביך" הוא ציווי והוראה בתורה: יהודי אינו יכול להסתפק בד' אמות של קדושה שבביתו ובסביבתו הקרובה, אלא צריך גם לצאת ממקומו, "תצא למלחמה על אויביך". לבטל מציאותו של האוייב ומנגד לקדושה, ועד לכיבוש העולם כולו, שכן, כיצד יכול לישב במנוחה בד' אמותיו בידועו שבמקום מסויים בעולם יש "עמלק" שמנגד לאלוקות!?

וכאמור, התורה מבטיחה, "כי תצא למלחמה על אויביך ונתנו ה' אלוך בידך", ועד לסיום הפרשה "תמחה את זכר עמלק מתחת השמים", ואז, כשמבטלים המציאות ד"אויביך", אפילו בריחוק מקום, הרי, מכיוון שאי-אפשר לדעת מה יהיה לאחרי זמן, לא יכולה להיות שמחה בשלימותה, ורק כשבטלה לגמרי המציאות ד"אויביך" בכל העולם כולו, אזי נעשית השמחה בשלימותה.

(מהתוועדות שבת-קודש פרשת כי-תצא היתש"ח – בלתי מוגה. יתורת-מנחם – התוועדות יתש"ח, כרך ד, עמ' 280)

על דורנו מוטלת אחריות יתירה לסיים המלחמה

ההוראה מהפרשה "כי תצא למלחמה על אויביך" (שקורין אותה תמיד בחודש אלול), שצריך לעשות העבודה דחורש אלול באופן של מלחמה, הן בנוגע לעצמו – להילחם ולשנות טבע ורגילותו, גם טבע הקדושה, והן בנוגע להעבודה בעולם – ללחום ולכבוש חלקים בעולם שעדיין לא חזרוים לגמרי בקדושה, ולעשותם דירה לו יתברך.

ובנוגע לדורנו זה – אדרבה: להיותו הדור האחרון בגלות ודור הראשון דהגאולה – מוטלת עלינו אחריות יתירה לסיים את המלחמה, ולהכין את הדרך ל"ילחם מלחמות ה'" של משיח צדקנו [ועל-דרך זה על-ידי הניצוץ משיח שבכל א' מישראל].

(מהתוועדות שבת פרשת כי-תצא, י"א באלול היתש"ח. יתורת-מנחם – התוועדות יתש"ח כרך ד עמ' 229-230 – תרגום מאידיש)

ישיבת תורת-אמת בירושלים

"כיוון שזו ישיבה הקשורה בירושלים עיר-הקודש עליהם להתמסר בכוחות גדולים ומסירות-נפש, שכל אחד יהיה דוגמה-חיה כפי ששיבת תורת-אמת צריכה להראות", אמר הרבי לתלמידי הישיבה □ "ויהי-רצון אשר מתוך שמחה וטוב לבב יזכה את הרבים בענייני תורתנו תורת אמת בהמשך לשיעוריו בהלכה בישיבה הק' תורת-אמת אשר בירושלים ת"ו", בירך הרבי את ראש-הישיבה הרב שפירא □ צרור התייחסויות לישיבה, ראשיה ותלמידיה

מאת הרב מרדכי-מנשה לאופר

עילוי שלא בערך!

בהתוועדות כ"ף במנחם-אב תשמ"ב ('התוועדות' תשמ"ב, כרך ד, עמ' 2042 ואילך) ביאר הרבי בהרחבה את מאמר רז"ל בסיום מסכת הוריות על לימוד של "שבעים שנה". המסקנה שעלתה מהדברים הייתה שלאחר לימוד של "שבעים שנה" באים לעילוי שבאי-ערוך כלל. הרבי קישר זאת לכך שהתוועדות נערכה ליל כ"א במנחם-אב, ערב כ"ב מנחם-אב, שאז תיערך חגיגת יובל "שבעים שנה" לישיבת "תורת אמת" בירושלים עיר-הקודש.

הרבי הסביר שהשנים שחלפו לא זו בלבד שלא פעלו חלישות בענייני הישיבה, אלא להפך. במיוחד כאשר שם הישיבה שניתן על-ידי רבותינו נשיאנו מייסדי הישיבה הוא – "תורת אמת" ו"אמת" מבטאת נצחיות.

בהמשך איחל הרבי שעל-ידי לימוד תורה בישיבת תורת-אמת נזכה בקרוב ללימוד תורת-אמת לאמיתתה, מפיו של משיח צדקנו – וציין כי גם סדר הלימוד בישיבת תורת-אמת, שלימוד התורה יהיה באופן אמיתי – לימוד

ישיבת תורת-אמת נוסדה בשנת תער"ב על-ידי כ"ק אדמו"ר מוהרש"ב. לאחר פסק-זמן חזרה והוקמה מחדש בתקופת נשיאותו של כ"ק אדמו"ר מוהריי"צ. הישיבה ידעה זעזועים ומשברים, עד שבתקופת נשיאותו של הרבי התבססה והחלה לפרוח ולשגשג. הנה אחד המכתבים (איגרות-קודש, כרך כב, עמ' תסג-ד) שבהם ביטא הרבי את משאלת לבבו בקשר לישיבה זו:

ויהי-רצון אשר סוף-סוף תתבסס ותתגדל תורת אמת בכל המובנים, ולכל לראש בתלמידים מתאימים לרצון רבותינו נשיאנו מייסדי ישיבה זו ומנהליה.

ובדוגמת ארץ ישראל בכלל, ארץ הצבי, אשר העור גדל על-ידי הבשר, הרי ההגדלה האמורה תביא גם-כן להגדלה בכל שאר ענייני הישיבה.

ויהי-רצון מתאים להוראת חז"ל בכגון זה, יפה שעה אחת קודם, יהיה כל הניל בעגלא דידן ומתוך שמחה וטוב לבב.

בכבוד ובברכת הצלחה בעבודת הקודש האמורה ולבשורות טובות.

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn, N. Y. 11213
493-9250

מונחם מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש
770 איסטמן פארקוויי
ברוקלין, נ. י.
ב"ה, כ"ף במנחם אב, ה'תשמ"ב
ברוקלין, נ. י.

כבוד המשתתפים בחגיגת מלאת שבעים שנה
ליסוד ישיבת "תורת אמת"
הי עליהם יתרו

שלום וברכה
לדגל חגיגת מיוחדת זו, ושמחה התורה בסמחה אכסניא שלה - ישיבת תורת אמת
בירושלים עיר הקודש,
הנני מתבדל להשתתף בשמחה האמורה, שמחתכם שמחתנו ושמחה כל תומכי תורה בכל מקום
שהם, תומכי' בממוז בגוף ובנפש,
תמיכה ע"פ התורה - שהיא באופן דמילין בקודש, הלור והוסיף.

זכותנו כדבר מלכות בדת, מאז מלכי רבנן - מייסדי ישיבה זו - וממנהלי-
דגל כ"ק אדמו"ר מוסדה הראשון - בעידוד תומכי' ילבוא לעזרת המוסד הנעלה ישיבת
תורת אמת, אשר יסודתה בתר"י קדש, וכל השתדל בענין הגדול הזה יתברך מהשיי בכל הטוב,
וימלא משאלות לבבנו לעזרה בכל העניינים בגוי"ר,
ואחריו בני יחידו ממלא מקומו כ"ק מו"ח אדמו"ר יתברך יד עזרה לתחזיק ידי לומדי-תורה,
האצילו ברכה מפלי עצותכם ברוח ובפועל עבור המוסד הנשגב, הישיבה והמית תורת אמת בעינייך
ח"ו.
אנא אחינו הנכבדים חושו מהרו בעזרתכם ושלחו נדבת לבבכם הטובה, ובגלל זאת יברך השם
יתברך אתכם, ביחכם וזרעכם בכל מילי דמיטב טעמט ועד בשר".

ובמיוחד אשר חגיגת שבעים שנה היא, וידוע תוכן מחז"ל (הוריות יג, א), אשר לימוד של
שבעים שנה - ליסוד בשלימות הוא.

ובוארי, מדה כנגד מדה, גם ברכות השם, כדברי רבותינו נשיאנו מייסדי הישיבה-בשלימות
תבואתו.

זה גם יקרב ויחיש קיום חזון ישיבהו, נביא היסודע והגאולה, אשר חזה על יחודא וירושלים
"כי מניין תצא תורה ודבר השם מירושלים".

בגאולה האמתית והשלימה עי"השם אלקיד המעלך מארץ מצרים - כימי צאתך מארץ מצרים
אראנו נפלאות, במהרה בימינו טעם.

בכבוד רב ובברכה

איגרת הרבי למשתתפי חגיגת יובל השבעים לישיבת תורת-אמת

גשמי (בקבוק יי"ש) עבור חגיגה זו כדי להוסיף חיזוק בהמשכת עניינים אלו במעשה בפועל למטה מעשרה טפחים... כולל גם כפי שהדברים באים בכתב.

"כפי שתורת-אמת צריכה להראות"

אלו מכם שהגיעו הנה מתורת-אמת, וימשיכו בישיבת תורת-אמת בירושלים – יש להם תפקיד מיוחד; כיוון שזו ישיבה הקשורה בירושלים עיר הקודש עליהם להתמסר בכוחות גדולים ומסירות-

נגלה דתורה ופנימיות התורה ביחד, כשהם בחינת "תורה אחת".

בסיום השיחה העניק הרבי בקבוק משקה ומכתב להנגיד ר' ישכר-דוב שיחי' וייס – בעבור חגיגת יובל השבעים לישיבת תורת-אמת.

לפנייכן, בשיחה עצמה, התבטא הרבי:

כדי לקשר ולאחד את כל המשתתפים בהתוועדות זו (וכן את המאויינים ב"שידור ח"י" בכל מקום שהם)... עם ההתוועדות בירושלים אתן דבר